

1. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2023 ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Μέσο: ..... ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...27/12/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: ...27/12/2023

Σελίδα: 10

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

10 |

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΙΜΙΔΗ

Διαπιστώσεις 2023 για τα ελληνοτουρκικά

Ο χρόνος που κλείνει υπήρξε σεισμικός για την ελληνική εξωτερική πολιτική / ελληνοτουρκικές σχέσεις. Ορισμένες κύριες διαπιστώσεις:

1. Παρά τις διαχρονικές φοβικές αντιλήψεις, στερεότυπα και ιεραμιάδες, μια νέα προσέγγιση οδήγησε σε εντυπωσιακή πρόοδο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Εσπασε ο φαύλος κύκλος. Άνοιξε μια νέα εποχή, με τις δύο χώρες να δεσμεύονται με επίσημες υπογραφές (Διακήρυξη των Αθηνών) στην προώθηση φιλικών σχέσεων, καλής γειτονίας, στην επίλυση των προβλημάτων με βάση το διεθνές δίκαιο και αποφυγή ενεργειών υπονομευτικών της ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή. Στην εκατοστή επέτειο της Συνθήκης της Λωζάννης η Τουρκία / ο πρόεδρος Ερντογάν απέφυγε οποιαδήποτε αναφορά σε αναθεώρηση / επικαιροποίηση της εν λόγω Συνθήκης, αντίθετα με σχετικές τοποθετήσεις του παρελθόντος. Θετικό. Όπως και η μηδενική παραβατικότητα τους τελευταίους μήνες.

2. Παρά ταύτα, οι επικριτές της ελληνοτουρκικής προσέγγισης επισημαίνουν ότι η Τουρκία δεν άλλαξε καμία από τις θέσεις της. Οντως. Αλλάξε όμως, ως φαίνεται, κάτι σημαντικό που δεν πρέπει να υποτιμάται: την προσέγγιση με την οποία θέλει να προωθήσει τις θεμιτές ή αθέμιτες θέσεις της. Αντί της στρατιωτικής ισχύος, βίας και επιθετικότητας («θα έλθουμε ξαφνικά βράδυ»), «οι πύραυλοι μας φθάνουν στην Αθήνα»), τονίζει τώρα ότι «δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα που δεν μπορούμε να λύσουμε μέσω του διαλόγου στη βάση της αμοιβαίας καλής θέλησης» (πρόεδρος Ερντογάν, 6/12). Εάν εννοεί αυτά που λέγει (και που περιλαμβάνονται και στη Διακήρυξη των Αθηνών), τότε έχουμε ενδιαφέρουσα αλλαγή.

3. Για να διαπιστώσουμε όμως «εάν τα εννοεί», θα πρέπει να πάμε στο επόμενο βήμα. Στην επιτάχυνση δηλαδή της διαπραγματευτικής προσπάθειας για την επίλυση των κομβικών προβλημάτων / διαφορών. Των επιλύσιμων προβλημάτων (όπως θαλάσσιες ζώνες), όχι αυτών που εφάπτονται της ελληνικής κυριαρχίας. Στο διαπραγματευτικό πεδίο θα δοκιμασθεί η αξιοπιστία της νέας προσέγγισης Ερντογάν, όπως και το τι ακριβώς εννοεί όταν λέγει ότι «υπάρχουν πολλά αλληλένδετα προβλήματα που πρέπει να λυθούν εκτός από την υφαλοκρηπίδα».

4. Το 2024 θα πρέπει επομένως να είναι ο χρόνος των κρίσιμων βημάτων, αν όχι αποφάσεων. Ο χρόνος μέσα στον οποίο το παράθυρο ευκαιρίας που έχει ανοίξει θα πρέπει να αξιοποιηθεί χωρίς φοβικές αντιλήψεις. Ως το κρίσιμο έτος της κοινοβουλευτικής περιόδου, το 2024 δεν πρέπει να περάσει άπραγο. Οι θέσεις της κάθε πλευράς είναι γνωστές. Το momentum έχει δημιουργηθεί. Τώρα είναι η ώρα.

5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να βρίσκεται σε αδυναμία να διαμορφώσει συνεκτική στρατηγική για την Τουρκία υποβοηθώντας έτσι και την ελληνοτουρκική προσέγγιση. Τον περασμένο Ιούνιο ζητήθηκε από τον ύπατο εκπρόσωπο να ετοιμάσει ολοκληρωμένη έκθεση για την Τουρκία. Παρουσιάστηκε στο τέλος Νοεμβρίου με ένα πακέτο προτάσεων για τον εκσυγχρονισμό της ευρωτουρκικής σχέσης. Το τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αντί να το συζητήσει εις βάθος περιορίστηκε στο «έλαβε γνώση...».

6. Το 2024 συμπληρώνονται 50 ολόκληρα χρόνια από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και 20 από την ένταξή της στην ΕΕ, με το κυπριακό πρόβλημα να παραμένει άλυτο και σε τέλμα. Μια μικρή ελπίδα διαφαίνεται για το νέο έτος. Θα αξιοποιηθεί όμως έλλογα;

7. Η πρόην ύπατη εκπρόσωπος της ΕΕ C. Ashton λέγει στα απομνημονεύματά της ότι ύστερα από κάθε βήμα προόδου σ' ένα θέμα ακολουθούσε το ερώτημα «και μετά τι;» («and then what?»). Για την Ελλάδα η απάντηση είναι: αποφασιστικές διαπραγματευτικές κινήσεις ή παραπομπή στη διεθνή Δικαιοσύνη (ΔΔΧ) μέσα στο 2024.